

2025-02-11

Samhällsbyggnadsnämnden
2024 SBN0143

Yttrande avseende Samhällsbyggnadsnämndens remiss nödvattenplan Dnr. 2024 KS0322

Sammanfattning

Remissen för nödvattenplanen anses överlag ha en godtycklig struktur med relevant innehåll i relation till dess syfte och mål. Kommunledningsförvaltningen vill med detta yttrande framställa ett fåtal synpunkter som önskas beaktas av samhällsbyggnadsnämnden. Synpunkterna gäller aspekter kring vissa definitioner och formuleringar, sekretessbedömning samt tydligheten kring ansvarsfördelning gällande utbildning och övning.

Yttrande

Kommunledningsförvaltningen ställer sig positivt till kommunens nödvattenplan. Information som på ett övergripande sätt redogör grundläggande fakta och antaganden anses som positiv då det skapar en sammanhängande kontext till planens mål och syfte. Även konkreta förklaringar kring praktiskt genomförande anses vara tydligt och godtyckligt beskrivet. Däremot finns det i planen ett fåtal synpunkter som kommunledningsförvaltningen vill lyfta för att vidare beakta innehållsmässigt.

Under punkt 2.4 i nödvattenplanen anges definitionen av samhällsviktig verksamhet. Denna definition vill kommunledningsförvaltningen lyfta eftersom beskrivningen inte längre är aktuell. Med hänvisning till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap lyder definitionen som följande;

Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden

eller säkerhet. I detta sammanhang ska verksamhet förstås som ett vidare begrepp. Verksamhet, tjänst eller infrastruktur inkluderar exempelvis även anläggningar, processer, system och noder.

I planen nämns kort om personalförhållanden vid en tänkbar störning i vattenförsörjningen där det bland annat uppges att extra personal behöver hjälpa till på hämtstationerna för bemanning och hålla ordning. En av de planerade hämtstationerna i Hyltebruk är Räddningstjänsten (Verkstadsgatan 1). Oavsett om en störning inträffar som gör att hämtstationen aktiveras, behöver inryckande räddningspersonal kunna ta sig in via personalingången och kunna rycka ut genom de stora portarna om de får larm. Denna plats bör därför tydliggöras med mer exakta direktiv kring vart och hur vatten hämtas. En övergripande förklaring till denna hämtstation anses vara nödvändig att inkludera i planen eftersom det behöver vara allmänt känt. Annars riskerar vi en misslyckad räddningsinsats eller avbrott i samhällsviktig verksamhet.

Nödvattenplanen har bedömts vara icke sekretessbelagd, vilket för största delen av innehållet antas vara en rimlig bedömning. Däremot finns det mer specifika förklaringar om kommunens hantering som indirekt eller direkt avslöjar kommunens risker, förmågor eller sårbarheter. Dessa beskrivningar är mer detaljerade och innehåller uppgifter kopplat till den egna verksamheten. Det skulle kunna jämföras med information som till viss del kan finnas i kontinuitetsplaner, där förklaringar om hur något fungerar redogörs detaljerat och som inte är allmänt känt. Vissa avsnitt i planen hänvisar till att mer information finns hos VA-huvudmannen, vilket anses klokt både i relation till att informationen kan vara sekretessbelagd eller att informationen inte nödvändigtvis behöver stå med i denna plan. Det angelägna här är frågan om huruvida viss information, som redogör mer detaljerade beskrivningar eller som visar våra sårbarheter, nödvändigtvis borde anges i denna plan eller inte. Framförallt om den är tänkt att kunna publiceras öppet. Kommunledningsförvaltningen råder därför till att genomföra ett omtag av sekretessbedömningen i samverkan med kommunens expertis inom området. Detta med hänsyn till att undvika en felaktig hantering av sekretess.

I nödvattenplanen beskrivs så kallade *prioriterade abonnenter* eller *samhällsviktiga abonnenter* vars definition grundas på samhällets skyddsvärden. I beskrivningen nämns även att allmänheten prioriteras högt baserat på skyddsvärdet liv och hälsa. Däremot finns inte allmänheten med bland rangordningslistan för prioriterade abonnenter, vilket då framställs som en aning motsägelsefullt. Formuleringen kan riskera att skapa negativa diskussioner bland kommunens invånare och i

media. Avsnittet skulle kunna tolkas som att kommunen medvetet väljer att inte prioritera allmänheten trots att vi som kommun bör göra det i förhållande till förklaringen vi själva har hänvisat till. Negativa diskussioner skulle kunna innebära att antydanden om att kommunen inte prioriterar civilbefolkningen tillräckligt. Därför borde avsnitt 5.2 förtydligas i relation till att belysa allmänhetens prioritet och beskriva på vilket sätt (om de inte ska ingå i rangordningslistan) kommunen kommer prioritera dem vid en VA-kris.

Vidare till avsnitt 6.2.2 och 6.2.3 som belyser olika scenarion för kemiska föroreningar. Första scenariot beskriver att distribution av nödvatten för livsmedelskonsumtion till konsumenter och samhällsviktiga verksamheter kommer krävas. Andra scenariot beskrivs kräva att nödvatten körs ut till konsumenter och till samhällsviktig verksamhet. Dessa formuleringar anses vara förvirrande i förhållande till vad nödvattenplanen tidigare redogjort vilka som kommer vara prioriterade och på vilket sätt.

- För det första nämns nya bestämmelser om vilka som kommer få vatten utkört. Tidigare är det beskrivet att utkörning av vatten endast sker enligt listan för prioriterade abonnenter, men i kontext till detta kan det tolkas antyda att kommunen även kommer köra ut vatten till civilbefolkningen (om man med *konsumenter* menar kommuninvånare som får sitt vatten genom kommunens Vatten- och renhållningsenhet). Om konsumenter endast är tänkta att få nödvatten genom att själva hämta det vid angivna hämtstationerna bör formuleringen tas bort eftersom det kan misstolkas.
- För det andra blir kontexten till begreppet *samhällsviktig verksamhet* förvirrande eftersom det i planen också beskrivs vara detsamma som *samhällsviktiga abonnenter*. Som kommun har vi många verksamheter som definieras som samhällsviktiga utifrån andra perspektiv än VA-kriser. Därför blir det tydligare om meningen under 6.2.3 återkopplar till begreppet *samhällsviktiga abonnenter* eller *prioriterade abonnenter* för att inte vilseleda annan kommunal verksamhet som anses vara samhällsviktig på annan grund.

Sammanfattningsvis upplevs formuleringarna otydligt beskrivna i förhållande till tidigare bestämmelser och det osäkra övervägandet om huruvida syftet med formulering är tänkt att vara allmänt beskrivande eller redogörande. Beskrivningarna kanske är menade att vara allmän bakgrundsfakta för vad som behövs eller krävs vid ett givet scenario. Om så är fallet önskar

kommunledningsförvaltningen att formuleringarna förtydligas så de inte riskeras förväxlas med vad Hylte kommun och Samhällbyggnadsförvaltningen *kommer* göra om scenariot väl inträffar.

Slutligen har kommunstyrelsen en synpunkt kring sista avsnittet i planen som rör utbildning och övning. Avsnittet specificerar att övningar som speglar en VA-kris bör genomföras minst en gång varje mandatperiod och att kommunens personal behöver utbildning. Innehållet i avsnittet upplevs vara otydligt beskrivet i relation till vilken nivå inom kommunen som berörs. Enligt Hylte kommuns definition av våra styrdokument, ska det i en plan framgå vem som är ansvarig för åtgärder. Att informera om att kommunen ska öva och utbildas anses vara åtgärder. Därför önskar kommunstyrelsen att avsnittet konkretiseras i förhållande till vem eller vilken nivå i kommunen som förväntas genomföra övning och utbildning. Exempelvis; om det endast gäller den kommunövergripande krisledningsorganisationen, respektive förvaltnings krisledning eller annan verksamhet. Sist men inte minst vill kommunstyrelsen skicka med att tydligheten kring vem som ska öva och utbilda sig inom kommunen och när, endast kan tolkas som en rekommendation och inte ett krav. Genom att använda ordet *bör* för vem som ska öva och utbildas tolkas framställningen snarare som önskvärd.

När och om planen ska antas av kommunfullmäktige behöver ansvarsfördelningen konkretiseras eftersom den då formellt kommer påverka övriga förvaltningars verksamhetsplanering. Avsnittet bör beaktas i relation till kommunens nuvarande *Rutin för utbildning och övning inom krisberedskap* för mandatperioden eftersom bestämmelserna i nödvattenplanen kan komma att påverka detta befintliga styrdokument.

Beslutad av kommunstyrelsen 2025-03-11 §48